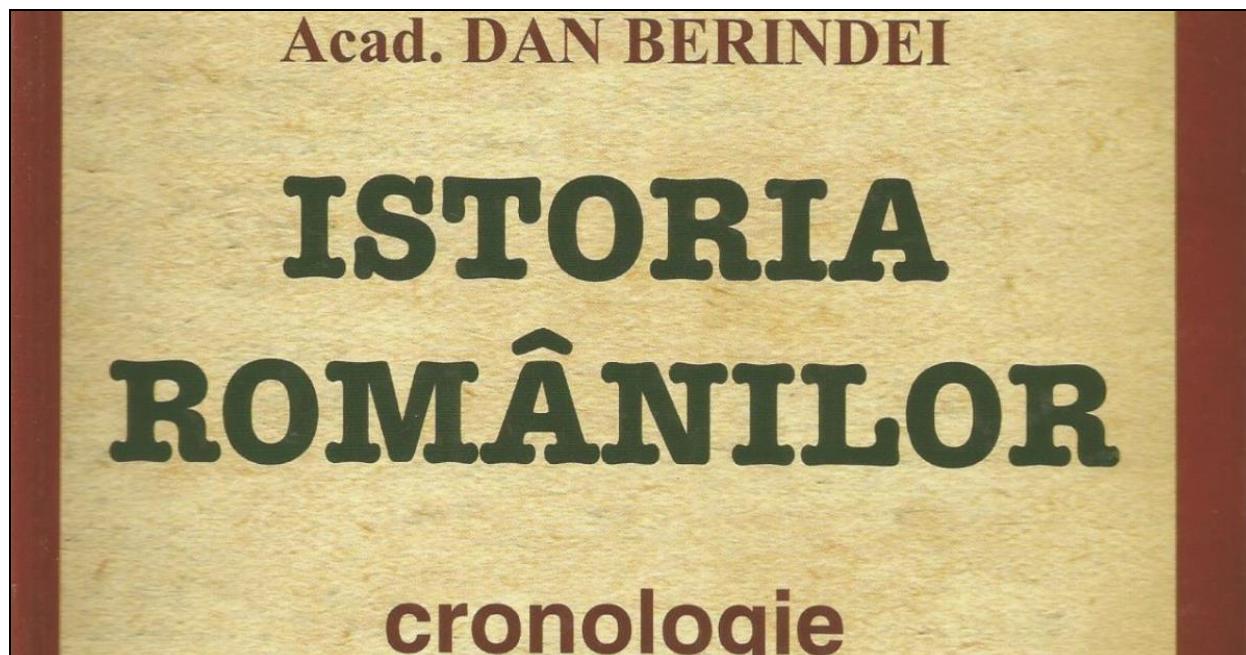

2017-Anul tribuniștilor memoranști (II):

CINE ȘI CUM SCRIE ISTORIA?

„Viitorul trebuie întemeiat pe experiența trecutului!”

Marele istoric Dan Berindei, vicepreședinte al Academiei Române, și descendent al voievodului Constantin Brâncoveanu, scria în prefața lucrării citate: «„Românii au trebuința astăzi - scria Nicolae Bălcescu în 1845, dar cât de actuale sunt încă cuvintele sale! - să se întemeieze în patriotism și curaj și să câștige statornicie în caracter.” El sugera și calea care trebuia urmată: „Aceste rezultate, nota el, credem că s-ar dobândi când ei ar avea o bună istorie națională și când aceasta ar fi îndestul de răspândită.” Cu multă luciditate, clarviziune și iubire de națiune, Bălcescu descria foloasele unei istorii naționale: „Privind la acel sir de veacuri, în care părinții noștri au trăit și la chipul cu care ei s-au purtat în viața lor socială, noi am căuta să ne dobândim virtuțile lor și să ne ferim de greșelile în care au picat. Am părăsi prin urmare acel duh de partidă și de ambiție mărșavă. Am scăpa de acele temeri de nimic și d-acele nădejdi deșarte. Am dobândi adevăratele prințișe care trebuie să ne povătuiască în viața socială ca să ne putem mândui. Istoria încă ne-ar arăta că părinții noștri se aflară în vremi cu mult mai grele decât acele în care ne aflăm noi acum.” A trecut de atunci peste un veac și jumătate, dar vorbele lui Bălcescu își păstrează și în noul mileniu în care am intrat întreaga încărcătură. „O bună istorie națională” poate și astăzi să ne ajute pe greul drum al tranziției noastre, să ne clarifice față de noi însine! (...)

Viitorul trebuie întemeiat pe experiența trecutului. Lipsiți de istorie, pierzându-ne identitatea, riscăm să nu ne mai putem îndeplini fireasca menire de fi ai României.» Lucrarea „Istoria Românilor din Paleolitic până în 2008 - cronologie” apărută la București (în 2013) elaborată chiar de președintele Secției de Științe Istorice și Arheologice a Academiei Române se va constitui - în timp - ca o lucrare de referință în domeniu. Acad. Dan Berindei este membru în biroul Asociației Internaționale de Istorie Contemporană a Europei (din 1990) iar din 1996 este președinte al Comitetului Național al Istoriciilor din România. Din 2004 a fost cooptat membru al Consiliului Științific al Institutului Revoluției Române. Nimeni nu-i contestă autoritatea în domeniu! Ceea ce ar trebui să dea de gândit – este lipsa de viziune a bibliotecilor județene din România! Domnia sa declară (în iunie 2013) că este proprietarul celei mai mari biblioteci personale de istorie din România (după biblioteca lui Iorga), zecile de mii de volume valoroase, urmând a fi donate Bibliotecii Județene „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova. Oare ce l-a determinat pe marele istoric bucureștean să opteze pentru biblioteca din Craiova și nu pentru cea din Sibiu (de exemplu), aceasta aspirând de câțiva ani să recâștige statutul de bibliotecă cu drept de depozit legal național? De ce nu donează Academiei Române acest fond, știut fiind că în forul științific național există certitudini privind valorificarea prin cercetare și studiu a acestui fond de carte extrem de important și valoros, adunat timp de 76 de ani? Un prim răspuns l-am găsit în istoricul bibliotecii din Craiova (www.aman.ro) unde sunt publicate extrase din testamentele fondatorilor, aceasta fiind și viziunea conducerii actuale. În 1884 (anul fondării Tribunei) în testamentul magistratului Alexandru Aman (fratele celebrului pictor Theodor Aman) regăsim dorința acestuia: „Pentru cultura poporului din orașul meu natal Craiova, îi leg biblioteca mea, precum și toată colecția mea de tablouri originale ale familiei mele, obiecte de artă și toate mobilele. Cu acestea să se înființeze o bibliotecă liberă și un muzeu pentru răspândirea cultului de frumos în sine...”. Soția, Aristia Aman, întărea la 14 mai 1901, acest prim legat: „Voiesc... ca în casele mele din acest oraș cu tot locul și dependințele lor din strada Kogălniceanu, Primăria Craiovei să înființeze și să întrețină o bibliotecă publică în etajul de jos, un muzeu cu o galerie de tablouri la etajul de sus al acestor case...”.

Lipsa de spații împiedică biblioteca din Sibiu să se alăture marilor biblioteci din România (București – cu Academia Română, Biblioteca Militară Națională, Cluj, Iași, Timișoara, respectiv Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice Pitești)?

Revenind la istoria românilor, era firesc să lecturăm și renumita „Cronica Orașului Sibiu” a specialistului, colecționar de artă Emil Sigerus, publicist și redactor al ziarului sibian „Siebenbürgisch–Deutsches Tageblatt” (din 1880). La fel de scurt și concis sunt enumerate principalele evenimente ale anului 1884: iluminarea patinoarului cu lumină de la fabrica de textile Scherer - tâlharii Kleeberg și Marlin omoară toți membrii familiei Dr. Friedenwanger – constituirea Asociației generale a femeilor evanghelice – Ministerul ungar hotărăște desființarea succesivă a

Academiei de Drept – zilele asociațiilor culturale și deschiderea Casei de reuniuni – înființarea Asociației corale „Typographia” – Marș festiv organizat cu ocazia sărbătoririi a opt secole de la imigrarea sașilor – Comunitatea orașului hotărăște introducerea unei conducte de apă potabilă în Valea Sevișului – reprezentanții orașului hotărăsc să vândă „partea de teren din Săcel ce aparține orașului, comunei Săcel, pentru 35.000 guldeni”. Nici în anii următori nu este menționat cotidianul Tribuna, dar nici depunerea Memorandului la împărat (în 1892); trebuie menționat că în 4.01.1892 se deschidea în Sibiu o bucătărie publică, iar la 20.01. avea loc conferința națională a românilor în casa de reuniuni, înființându-se Uniunea Cooperativelor Raiffeisen. Tot în 1892, printre alte evenimente, se deschidea linia ferată până la Avrig (13.09), iar în 6.12. se foloseau pentru prima dată schiuri pe câmpul Poplăcii.

Cred că, acum, se pot pune întrebările „Cine și ... cum scrie istoria?”

Pentru lucrarea „Cine ne scrie istoria?”, autorul Mircea Platon a luat premiul „Lucian Blaga” al Academiei Române (în 2009). În „Cuvânt înainte” acesta preciza: «Trăim într-o lume care prețuiește experimentul mai mult decât experiența. Tradiția e usurpată în numele laboratorului științific sau social. Anarhismul intelectual, pretinzând că ne eliberează, nu face decât să ne înrobească și mai tare sistemului actual. Odată ce distrugi toate valorile, nu mai rămâne nimic stabil, nici o realitate în numele căreia să te revolți, nici o idee pe baza căreia să reziste (...»). O altă lucrare „Cum scriem istoria – Apelul la științe și dezvoltările metodologice contemporane” (Alba Iulia-2003), cuprindând «actele simpozionului „Tinerii Istorici”, ediția a IV-a»), explică concepte și preocupări ale noilor generații de absolvenți, formați la școala clujeană, în contextul crizei istoriografiei românești și provocărilor contemporane.

(va urma).

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2017-anul-tribunistilor-memorandisti-ii-cine-si-cum-scrie-istoria-122720.html>

În: *Tribuna*, 08 ianuarie 2017.

